"NEZAPOMEŇTE MNE VZBUDIT!"

Noční monolog před svatbou přítelovou.

(Lednová noc. Potrhanými mraky proklubává se chvílemi měsíc, který zítra nebo pozejtří vyzraje v úplněk. Cáry mraků, hrající si s větrem na honěnku, rozprchávají se chvílemi na všechny strany — obloha je jako vymetená. Měsíček pak celým jasem dere se dvěma okny do světnice nepochybně mládenecké, jakoby nahlížel, je-li obyvatel její už doma. — Není doma. Pečlivě odestlané lůžko v pravém koutě je prázdno, na peřině rozestřena noční košile, na kobereček před postelí leží vyšívané trepky, přes židli u postele župan z měkkoučké látky. Kamna "plzeňky" v levém koutě proti posteli ještě dýchají teplem, ale dvířky nezasvítí již ani uhlíček. Doutná snad kdesi pod popelem skroumňounce poslední. — Dlouhé hodiny na zdi nad pohovkou měří noc neunavným, volným komihánim kyvadla. "Cvak — cvak — cvak — cvak," hovoří samy k sobě, jakoby se v té noční opuštěnosti chtěly zveseliti. Teď v nich cvrnklo, jakoby brkovým pérem zatrhl o drát. Znamení, že chtějí cosi povědět. Melodickým, ale tesklivým zvukem udeřil "gong" čtyrykrát, a potom hlubším zvukem jedinkrát. Hodina s půlnoci. — Teď odkudsi ze vzdáleného schodiště ozývá se dusot kroků, v zámku předsíně zachrastil, zaskřípl klíč, dveře předsíně vrzly, klíč zase zamyká. Čtyry nebo pět kroků předsíně, dveře do světnice se otvírají nějak ostýchavě, a v mládenecký svůj útulek vstupuje Bořivoj Zázvor. — Ve chvíli, kdy přichází, vyrojilo se na nebi znova plno roztrhaných mraků a vítr shání všechny právě na měsíc — v pokoji zatmělo se.)

(Ode dveří ozvalo se zafunění nepochybně zuřivé. A Bořivoj Zázvor mumlá):

"Zatrac — —! V ulici deset kroků přede mnou vzteká se s bidlem lampař a zhasí mi zrovna před nosem, a tady mi sfoukl měsíc. Kde pak jsou zas ty zatrac — — sirky! Moje krabička mi vypadla na schodech, čert ji snesl až někam do sklepa. (Tápe po paměti k nočnímu stolku u postele. Ale kroky chybné vyměřeny — nárazem na stolek — zařinčení skleněného zvonce na lampě — ruka jen jen že zachytila kolísající se lampu.) Ano, to by tak ještě scházelo, rozmlátit si lampu, pořezat se o střepy! (Druhá ruka šmátrá po sirkách.) Tuhle! A tuhle svíčka! (Škrt.) No, katastrofa zažehnána. (Svíce již hoří. Také lampa rozžehnuta.) Pfff! Zatrac — — (Pohled na hodiny.) Čtvrt na dvě! Ale já bych zasloužil! (Mrští zlostně kloboukem na pohovku, za okamžik leží tam taky kožich. Bořivoj přistupuje ke kamnům, sahá na kachle.) A to jsem si dal zatopit, že v deset budu doma! Madlena si o mně pomyslila — topila jako blázen — ta si o mně vůbec myslí pěkné věci. Člověk nemá mít žádné hospodyně — je to protivná kontrola. No ano, nemá sice za nehet práva, by mě kontrolovala, ale zregulujte ženskou! Vždycky se z ní vyklube instance, třeba to byla jen hospodyně. (Boty vržou o zouvák; jedna letí pod postel, druhá ke kamnům. Trepky unikají několikerému pokusu nohou, snažících se vklouznouti do nich, stále se vzdalují od postele, až je Bořivoj u dveří šťastně dohonil, neboť dále již nemohly.) Potvory! To jsou taky nějaké okouzlené střevíce, jako ty Andersenovy! — Tak, teď jsem si přešlápl pravou patu — natlouk jsem ji! Zhyňte! — Ikdyž, odtáhl bych se! Moh' jsem už dvě hodiny spát. — Ale za to si zejtra zaplatím — — (Rozvazuje nákrčník, rozepíná límec, náprsenku, nákle ustane, vypoulí oči, ruce skloněnou k boku, ústa se otevřou.) Ježíšek Marjá Josef! Vždyť já musím o páté vstávat — — —! (Na tváři objeví se výraz až tragický: Vždyť já musím na svatbu! Za družbu! O deset rána! Na Vyšehrad! Vůz bude o půl šesté před vraty! (Ruce vrážejí se kyselě, prsty ryjí ve vlasech.) Na svatbu! — Bořivoji — Zázvore! (Náhlý okrut na patě, dva kroky ke dveřím, otvírá je, hází tmou prostorem, otvírá jakési dveře, sahá dovnitř do tmavého prostoru.) Madlenko — spíte, Madlenko? — Madlenkóóó — — (Z temna prostoru bublá čísi hlas nesrozumitelná slova.) To jsem já, Madlenko — nezlobte se, že vás budím, ale musím o páté vstávat. Rozumíte? Nezapomeňte mě vzbudit! Slyšíte? — (Zoufale k sobě.) Ježíš Marjá, ona zas už spí! (Hlasitěji.) Madlenko, slyšíte? — o páté mě vzbudíte, ale nezaspěte to! Slyšíte, Madlenko, přivážu vám sem na kliku kapesník, to si vzpomenete, že mě máte vzbudit. (Vrací se pro kapesník, s kapesníkem chvátá zas do předsíně, ke kumbálu Madleninu, potmě přivazuje kapesník na kliku, zavírá dveře. Vrací se do pokoje.) A to bych to byl pěkně vyvedl. Václavík by byl čekal, nevěsta by byla čekala, pan páter by byl čekal, kostelník, ministranti, žebravé baby — všichni by byli čekali na pana družbu — a já bych tu spal a Madlena jako vždy byla by jsme o půl osmé probudila — a čert ví, kam by se celá svatba byla poděla! —

Ale vlastně teď nechápu, jak jsem se to dal chytit? Proč jsem neodmítl? Je to rozum, ženit se v šest hodin ráno? A provozuje-li někdo takový soukromý sport — no dobrá, žeň se, když chceš: ale kterak že k tomu přijdou jiní, celá ta svatební garnitura, aby musili taky z peřin? Teď v zimě, kdy je v šest ještě čirá tma!

Ježíš Marjá, Bořivoji, vždyť ty sám ses neoženil proto, že si Amálka vzala do hlavy, že chce mít svatbu v šest hodin ráno.

No dobrá, povídám já tenkrát, ale jak to budete mít svatbu, když při tom nebude ženich?

A kde by byl ženich? zůstala Amálka celá vyjevená.

No, povídám zas já, snad nemyslíte, že bych tak časně vstával?

Vlastně jsem to povídal jako žertem — ačkoli to časné vstávání mi bylo odjakživa protivno. Ale Amálka nepojala věc jako žert — byla uražena — vemluvila se do toho — a tím zas podrážděla mne, až jsem řekl: Mám-li k tomu přistoupit všecek rozespalý, vystydlý, zimomřivý — pak se vůbec neožením.

Holka mě vzala za slovo! A s hrobovou vážností povídá: Buďto mne povedete k oltáři v šest hodin ráno, Bořivoji, nebo mne nepovedete. Ale vy mne povedete, Bořivoji!

Že povedu! já na to. Slečno Amálko, snad i na mně trochu záleží, chci-li nebo ne!

(Bořivoj Zázvor dokončil noční toaletu, vyhrábl z nočního stolku jakousi knížku, vytírá skřipec, sedá na postel, hledí do lampy.) Zda-li pak by člověk věřil, že nás tohle rozvedlo! (Kývá hlavou, jakoby komusi neviditelnému dokazoval.) Ano, rozvedlo. Na dobro rozvedlo. Byla to rozmarná holka, Amálka — myslím, ta by mě byla častěji potejrala.

(Zdvihl nohy na postel, zachumlává se do peřiny. Knížka na stolku zůstala netknuta, skřipec leží na ní. Bořivoj teď mluví ke stropu.)

Jsou to zatracně podivné věci! S počátku nikdo nevěřil, že je konec. Vždyť já sám tomu nevěřil! Ženské rozmary, myslel jsem. Ale Amálka měla paličku — postavila si ji. No a já — muž — bylo důstojné, abych první přilezl! A čas plynul, nějak mně to přecházelo — na kamarádech jsem viděl, že to všelijak v manželství skřípá a nehraje, nikde že nejsou pořád samé červánky — uteklo deset let — — —

(Podívá se na hodiny.) Ježíš Marjá — dvě hodiny. Ale Bořivoji, teď musíš náramně rychle spát!

(Vyvstane, opře se o palest, foukne do lampy, zatmí se. — Chvíli ticho. Ale potom se tmy se ozve jaké:) Na ni těch deset let ani příliš neúčinkovalo. Nezdálo se. Na, vidět, že mne k smrti ráda nemůže. — Je to dobře. — Mohu míti klidné svědomí. — — Ale s tou ranní svatbou měla pravdu — v tom ukolila. Nebo jen ona zavolila Václavíka, že mne upéká, abych šel za družbu. — A teď ji přece pozvu v šest hodin ráno k oltáři. — —

Ta se asi vyrazila, upéc!

(Ticho. Několikrát zafouká. A za chvíli chrapot, sesilující se do nejklidnějších rejstříků.)

Ypsilon.

TA TICHÁ NAŠE PRAHA.

Kdykoliv v hodinách, kdy na pražských ulicích je nejživěji, tedy kolem poledne a k večeru, jsem nucena jíti "do Prahy", jak my vinohradští říkáme, pokaždé znovu a znovu, stejně jako venkovská tetička, když přijede do Prahy, si myslím: "Bože můj, co tu je rámusu!"

Zdá se opravdu, že Pražané vyznamenávají se nervy přímo drátěnými, snesou-li bez reptání všechen hluk, který se na ulicích našeho města zbytečně tropí. Pravím zbytečně, a kdo se trochu poohlédl v jiných velkoměstech, dá mi zcela za pravdu.

Jděte jen k večeru pražskou frekventovanou ulicí. Půjdete-li s někým a budete-li s ním chtít hovořit, dojista ochraptíte. Přes tu chvíli jede kolem vás nákladní vůz, který rachotí po kamenném dláždění, až uši zalétají. Řidič tramwaye zvoní na každém třetím metru. Vozkové křičí z plných plic na sebe navzájem a na obecenstvo. Je-li hezky a jsou-li okna otevřena, zaléhá do toho všeho alespoň z každého třetího domu hra na klavír a z každého desátého okna zeje na vás rozevřené hrdlo gramofonu, chrlící zvuky libé i nelibé. V létě odkudsi z průjezdu jistě ozývá se flašinet...

Lituji srdečně lidí, kteří jsou nuceni v takové ulici bydlit a tam dušovně pracovat.

Ale odstěhujete-li se na periferii města, nevede se vám o nic lépe, protože tam zase sídlí všecky "hlučné" průmyslové podniky, a nahražují hluk tramwayí a nákladních vozů víc než dostatečně. V odlehlé krátké ulici, kde bydlím, je strojní zámečnictví a strojní truhlárna. Celý den ozývá se z protějšího souterrainu bušení kladiv, celý den řeže v truhlárně strojní pila prkna. Nad to máme u nás dobře spočítaných pět gramofonů, deset pianistek, dvě zpěvačky. A tak tomu není jenom v naší ulici, nýbrž skoro v každé.

Je už to pomalu tak zlé, že člověk, který touží po trošce ticha, nemá, kde by bydlil. Ulice, v nichž panuje úplné ticho, spočítal bys v celé Praze snad na prstech. Ani parkové, komfortní čtvrti nelze k tichým počítat, protože tam zase pronásledují člověka zahradní koncerty.

V Anglii utvořila se už dávno liga proti zbytečnému hluku. Ale u nás se o tu věc nikdo nestará, ač se stala věru až příliš akutní. Neboť, půjde-li to tak dále, pak věru polovina Pražanů za několik let nutně přijde do blázince.

A dalo by se přece něco proti tomu dělat. Všechen ten hluk přece není nutný. Neboť v jiných velkých městech je mnohem, mnohem tišeji na ulicích.

Vzpomínám živě na dojem, jakým na mne působily na př. ulice londýnské. Bydlila jsem tam na Oxford Street; to je nejdelší ulice londýnská, vedoucí ze středu starého City k Hyde Parku, ulice tak frekventovaná, že se s ní nedá v tom ohledu měřit žádná ulice pražská. Po páté hodině odpolední se ji pround povozů, kočárů, automobilů hrne nepřetržitě, takže nelze ani přejít na druhý chodník.

Pamatuji se, že když jsem se poprvé ocitla v této ulici a viděla jsem to spoustu autobusů, "cabs" (drožek), omnibusů, obchodních vozů řítit se šílenou rychlostí jízdní drahou, měla jsem živý dojem, že vidím jen nějakou hru stínů, protože při tom všem nebylo v ulici hluku. Jen dusot koní bylo slyšet a odfukování motorů; jinak sunuly se všecky ty povozy téměř neslyšitelně. Ani jeden vozka nijeho nekřičel, automobily netrombily, omnibusy nezvonily. Jako stíny uháněly za sebou v nepřetržité řadě, po jedné straně ulice sem, po druhé tam. Dlažba ulice byla dřevěná, povozy z větší části měly gumové obruče nebo pneumatiky. A přece šlo vše v nejlepším pořádku, nestalo se prakticky nehody, vozy se nikde nezrazily a nikdo nebyl přejet. A tak tomu bylo ve všech londýnských ulicích.

Což by nebylo snadno docílit alespoň přibližného ticha u nás, kde frekventovaných ulic je daleko méně než v Londýně? Skoro všecka velká města evropská už mají dřevěné dlažby. Nemohlo by se u nás dřevěnou dlažbou opatřit alespoň Václavské náměstí, Příkop, Ferdinandova třída, Celetná, Hybernská, Jindřišská a Vodičkova ulice? Kdokoliv k nám přijde z ciziny, diví se tomu, že v ulicích tak frekventovaných máme kamennou dlažbu, na které povozy tropí tak pekelný hluk.

A což musí u nás tramwaye tolik zvonit? Nemůže policie opravdu docílit toho, aby nákladní vozy nejezdily po kolejích, takže je musí řídiči motorových vozů "sezvoňovat"? A musí vozkové na křižovatkách tolik křičet? Chodí snad po pražských ulicích jen malé děti? Obyvatel velkoměsta musí si přece zvykat, chodit po ulici méně bezstarostně a pečovat sám o svou bezpečnost. Londýnští vozkové nekřičí na nikoho; nejsou také povinni. Všude ve velkých městech platí pravidlo "Chraň sebe sám". Jen u nás zachovávají se dosud všecky maloměstské zvyky, a křižovatka, na které sjelo se několik vozů, podobá se hned Babylonu. Vozkové křičí a obecenstvo pobíhá celé zděšené.

A musí opravdu každý šťastný majitel gramofonu postavit svůj řvoucí aparát do okna, aby jeho zvuky oblažoval celou ulici? Musí si otevřít okno každá pianistka a každý zpěvák? Nemohli by si hrát a zpívat při oknech zavřených? A musí těžké nákladní vozy jezdit zrovna nejživějšími ulicemi?

Ach, liga proti zbytečnému hluku měla by v Praze opravdu dost co dělat!

Yvonna.

Každých devět osob

z desíti je postiženo bolením hlavy a neuralgií v některé době jejich života. Postihne-li vás něco podobného, pamatujte, že vám od toho nejlépe pomohou Severovy Prášky proti bolestem hlavy a neuralgii. Ve chvíli nastane úleva, neboť nával krve do hlavy ustoupí, nervy se uklidní a dostaví se pocit ulehčení a osvěžení. Tažte se po těchto práškách v lékárnách. Cena 25c. Připravuje pouze W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Chcete si zasloužiti farmu?

Příležitost pro 500 mužů ku práci na vlastních domovech.

Wisconsinští obchodníci si přejí, by se farmáři usadili v blízkosti Ashland, Wis., a zvýšili plodiny ku spotřebě ve městě.

Celá řada prominentních obchodníků v Ashland, Wis., rozhodla se na tom, že by sem mohlo býti přivedeno více farmerů, kteří by se usadili nedaleko města, a činí jim podivuhodné nabídky.

Divoké a nevzdělané krajiny severního Wisconsinu jsou zámy jako podivuhodně úrodné a mnoho farmářů, kteří se usadili v těchto nových místech, pěstuje nesmírnou úrodu brambor, sena, drobného obilí a ovoce. Za své mlékařské výrobky a vejce dostávají veliké ceny, leč není tam ani polovina farmářů, kteří by byli s to vypěstiti vše ku spotřebě horníků, dělníků a továrníků v tomto velikém severním kraji. Každý druh farmářských výrobků posílá se u velkém množství do Ashland. Stát Wisconsin vybízí proto osadníky, by přišli do severní jeho části a přistěhovalecká úřadovna sama a veřejně praví, že je tam skvělá příležitost pro chudé muže ku zbohatnutí vzdělávánim divočin, jež druhdy byly porostlé lesy.

James W. Good & Co., prominentní to firma v Ashland, prohlašuje, že je jí s to umístiti za pět set rodin dle výběru na farmách v okruhu šesti mil kolem města. Aby pak povzbudili chudé, ale pilné muže k usazení se kolem města a ku zvýšení těžby farmářských produktů pro místní trh, mají již plán, na jehož základě ti, kdož by se tam usadili, mohli by farmy vyčistiti, postaviti si domky a platiti za ně, až by si vydělali. Jelikož tolik lidí ve městech bez práce, pak toto je skvělou nabídkou k nabytí dobrého živobytí, vlastního domku a zbohatnutí.

Státní úřednící tvrdí, že skoro každý druh plodin dá se tu pěstovati, podnebí je zde zdravé, a lidé a vody je dosti, trhy jsou tři zdejší a v okolí je dosti dobrých škol a kostelů.

Čtenářům našim obdržeti lze každou další informaci, dopíší-li velmi dobře známé firmě James W. Good & Co., Ashland, Wis. Lidé ti mají zásobu informací pro vhodné lidi. 38-tf

Nejdrahocennějším pokladem lidské bytosti jest zajisté

DOBRÝ ZRAK

Pozorujete-li, že vaše oči se kalí a váš zrak že slábne, neodkládejte a nechte svůj zrak prozkoumati u zkušeného optika. Nejlepší zárukou o úplném uspokojení při přispůsobení brejlí jest vyjádření se sta a sta krajanů, kteří v oboru tom pomoci hledali. Graduoval jsem jednu z nejlepších škol a mimo to mám státní povolení.

A. CECHA, český optik a zlatník, 1248 jižní 13. ul., Omaha, Neb.

Z Čech Šimanovského thé proti souchotinám $1.00.

Fruitola a Trazo proti žlučním kaménkům $2.00.

Prášky proti holestem hlavy 25c.

Průtržní pasy, barvy, sklo, oleje, štětce, atd.

Všichni dobří lékaři posílají sem připravit své předpisy. 13t

Česká pošta. 16. a Williams ul.

Dr. F. J. Kálal,

český lékař a ranhojič.

Úřadovna v Karbach blocku, čísle pokoje 207. — Tel. Doug. 1761.

Úřadní hodiny: Od 11. do 1. odpoledne, od 2. do 4. hod. odpoled.

Obydlí: 2804 Chicago St., Omaha, Neb.

Své pacienty neoznamuji ani v časopisech, ani ústně.

Úřední hodiny:
8 A. M.—8 P. M.
V neděli:
od 9 A. M. do 1 P. M.

Bell telefony:
Úřadovna Doug. 3413
Obydlí Red 7968
Independent:
A 3944.

Tímto dovoluji si oznámiti otevření nových zdravotních zubolékařských úřadoven [redacted]

nad prodejnou jízdních lístků Union Pacific dráhy, roh 14. a Farnam ul.,

jsou moderně zařízeny a je v nich vše, co vaším zubům a jiným ústním potřebám může věnovati přesnou a pečlivou pozornost na základě nejvědečtějších methodů známých modernímu zubnímu lékařství.

Mírné splátky. Úplná spokojenost zaručena.

Za prohlídku nic neplatíte. Časná pozornost věnovaná zubům mírní bolesti, chatrné zdraví, nevrlost a výlohy. Za vaši přízeň žádáme nejsrdečněji. Váš oddaný 12tf

Česká zubolékařská úřadovna. **Dr. Milton Mach.**

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrabitelé nejlepší pšeničné a pravé šité mouky, jakož i české krupičky.

Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze.

Zda-li jedenkráte zkusíte mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pečivo bude se na vás jen smát.

Též máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-13

ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

Václav Kozák,
vlastní čistě zařízený
řeznický a uzenářský závod
910 Bancroft ulice, Omaha, Neb.

Žádný řeznický masa, jakož i všelikě výrobky uzenářské jsou vždy tě nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u nás jednou a zajisté, že potom přijdete sami. — Zboží na poukázání dovážíme do domu. Objednávky možno učiniti telefonem: Doug. 4788.

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest

česká dřevařská ohrada.

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 4tf

Čeští prodavači Vás vždy ochotně a rádi obslouží.